

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO

3. Miejscowość
Zamysłów

1. Nazwa

FOLWARK

2. Czas powstania

2 poł. XVIII w.

8. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

4. Adres

Zamysłów
67-407 Szlichtyngowa

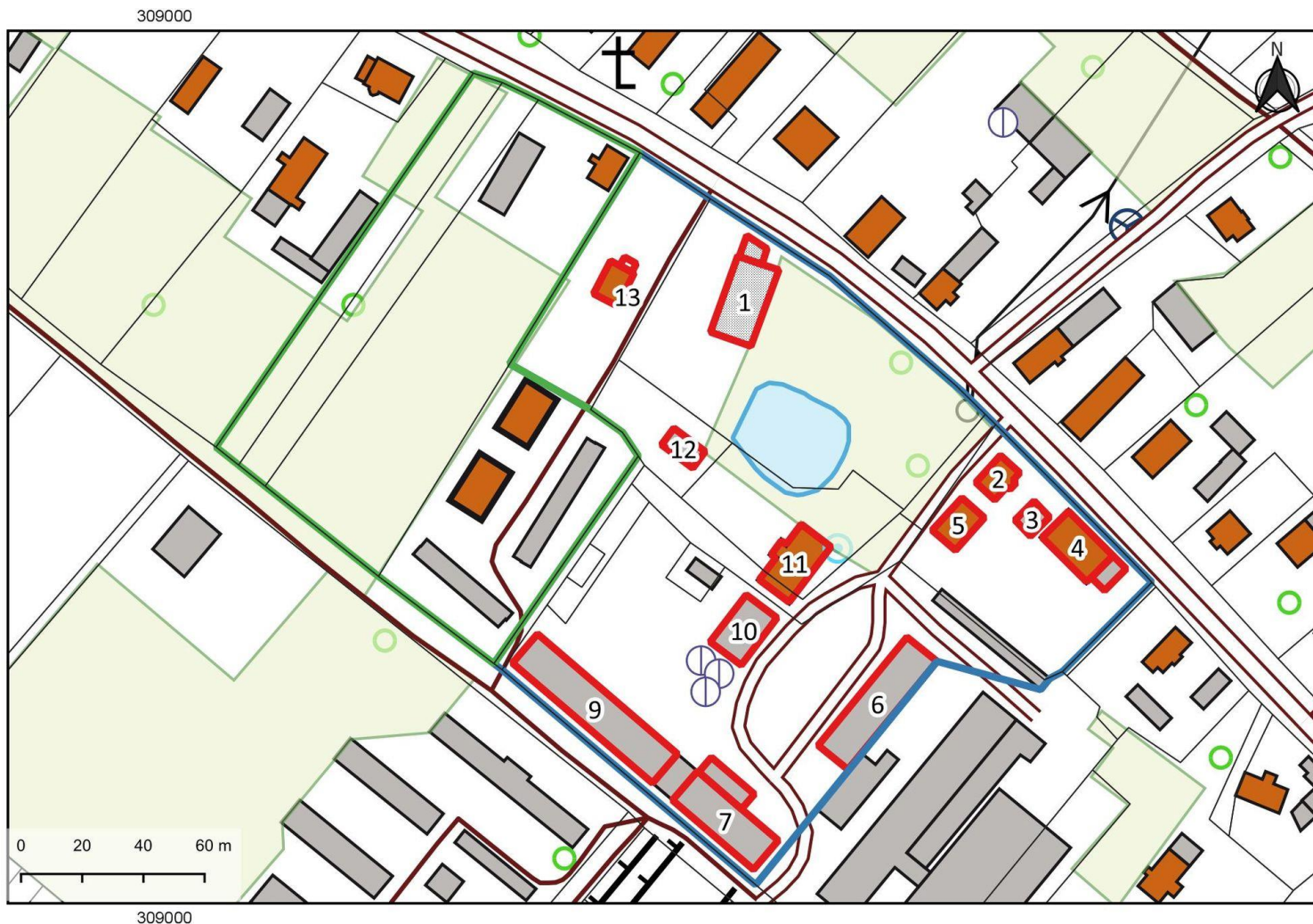
5. Przynależność administracyjna
województwo **lubuskie**

powiat **wschowski**

gmina **Szlichtyngowa**

6. Formy ochrony

Ustalenie ochrony w zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Szlichtyngowa, w części dotyczącej wsi Zamysłów (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 25A z dn. 30 grudnia 1999 r., poz. 265).

Mapa z naniesioną zabudową folwarczną.

Historia.

Nazwa wsi Zamysłów weszła w użycie po II wronie światowej. Wcześniej funkcjonowa-y nazwy – niemiecka *Hinzendorf* oraz spolszczona *Hińcze*. Pierwsze wzmianki na temat wsi związane są z nadaniem w 1307 roku przez Henryka III głogowskiego dóbr wiejskich *Hinzendorf* dla klasztoru klarysek w Głogowie. Ciągłość własności klarysek, potwierdzona źródłowo w latach 1642-1648, trwała zapewne do czasu pruskiej sekularyzacji zakonów w 1. ćw. XIX wieku. W 1752 roku, staraniem klarysek wybudowano barokowy kościół pw. Marii Magdaleny. Od kościoła do posiadłości biegł ceglano-kamienny mur z wewnętrznymi niszami, którego fragmenty zachowane są do dziś. Założenie folwarczne powstało w XVIII w, W II poł, XVIII w, zbudowano barokowy pałac, który został rozbudowany w 1923 r. (dostawiono parterową przybudówkę od strony południowej). W końcu XVIII wieku założono krajobrazowy park dworski, którego drzewostan sukcesywnie uzupełniano w XIX w. W I poł, XIX w, postawiono najstarszy obecnie zachowany budynek – spichlerz. Źródła (księgi adresowe) podają, że właścicielem folwarku w roku 1880 był Bernhard von Bernuth z Borowa w powiecie kościańskim. Posiadał .on w majątku kolejkę parową, której torowiska prowadziły z podwórza folwarcznego na pola. Grunty orne obejmowały 289 ha,146 ha-łaki oraz 15 ha-lasy. Produkcja towarowa folwarku nastawiona była głównie na hodowlę krów "holenderek" i krzyżowanie ich z innymi gatunkami, Obecnie istniejące budynki pofolwarczne (oprócz spichlerza) datują się od 1880 r. Powstały wówczas : stodoła (7) oraz stodoła, ob. chlewnia (9). Również w tym roku ogrodzono założenie murem od strony północnej. Kolejne zachowane obiekty powstały znacznie później, za kolejnego właściciela. Są to : piwnica (3) w 1925 r., obora (6) w 1935 r oraz dom mieszkalny nr 49 (4) w 1918 r. Dom mieszkalny nr 51 (5) powstał w 1941 r., dom mieszkalny z biurami (11) w 1942 r. Pozostałe domy mieszkalne powstały również w I poł, XX w. W okresie powojennym od 1948 r. folwark należał do PGR w Kozuchowie. Od 1965 r. do 1978 r. podlegał pod Kombinat Rolny Stare Strącze. Od 1978 r. do 1981 r. należał do PGR w Długich Starych. Od roku 1981 do lat 90. XX w. podlegał pod PGR w Górczynie. Obecnie teren rozparcelowany w rękach prywatnych.

Opis.

Zespół pałacowo-folwarczny wraz z założeniem parkowym znajduje się w południowej części wsi, przy drodze prowadzącej z Górczyny do Starych Drzewiec. Na północny zachód od pałacu usytuowany jest barokowy kościół z połowy XVIII wieku. Pałac i część założenia folwarcznego otoczone są murem ceglano-kamiennym. W otoczeniu pałacu zachowały się relikty parku krajobrazowego ze stawem. W kierunku południowo-zachodnim od rezydencji, za parkiem są obiekty gospodarcze z kuźnią, oborą, stodołą oraz przebudowanym spichlerzem. Zespół stanowi kompozycję zamkniętą o otwarciaach szerokich – komunikacyjnych. Podwórze posiada wnętrza architektoniczne. Podłoga urbanistyczna jest gruntowa oraz trawiasta. Założenie nie posiada wyraźnej dominanty.

Wartości.

Zespół folwarczny prezentuje wartości zabytkowe, wartość artystyczną, historyczną i naukową. Jest przykładem pozostałości zabudowy pofolwarczej wraz z parkiem z połowy XIX wieku.

Stan zachowania.

Dwór w ruinie - zdewastowane wnętrza, brak szyb w oknach, a nawet całych okien. Dach zapadnięty. Tynki zniszczone. Prace budowlane częściowo zmieniły wygląd podwórza gospodarczo-folwarcznego. Park w stanie szczątkowym wycięto większość drzew, zaniedbany.

Postulaty dotyczące konserwacji.

Skutki dysharmonizujące powodują przebudowy istniejących budynków, niezgodne z historyczną tradycją zespołu oraz niekontrolowanych prac remontowych, pozbawiających budynki cech waloryzujących (nowe okna bez podziałów, z ramowych okien z PCV, powiększanie otworów okiennych, zamurowywanie drzwiowych, wymiana drzwi wejściowych do budynków na blaszane, remonty dachów i wymiana pokryć na nowe z blachy falistej lub blacho dachówki, ocieplanie i tynkowanie elewacji). Zauważa się również brak koniecznych napraw budynków gospodarczych oraz brak użytkowania większości historycznych budynków gospodarczych. Należy utrzymać dotychczasową, historyczną zabudowę, z ewentualnym uzupełnieniem zabudową nową w miejscu starej. Powstające tu budynki powinny nawiązywać formą do architektury historycznej zabudowy folwarcznej, a ich wysokość nie powinna stanowić dominanty urbanistycznej (budynki jednokondygnacyjne o nierozczłonkowanej bryle i dwuspadowym dachu krytym materiałem ceramicznym). Na terenie zespołu ustanowić zakaz lokalizacji obiektów, stanowiących wyraźną dominantę architektoniczną, np. maszty nadawcze, elektrownie wiatrowe, obiekty wielkopowierzchniowe.

Bartosz Idryjan

20.09.2021r.

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków